

**ခင်နှင်းယု၏ “လေးကျွန်းမြင်းမိုရ်တောင်ထက်ပို” ဝတ္ထုတိုနှင့် မစန္ဒာ၏ “အမေချက်
တဲပုဇွန်ကျားခုနစ်ကောင်” ဝတ္ထုတိုတို့မှ အမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်တို့၏
ဘာသာစကားလက္ခဏာကို လူမှုဘာသာဗေဒဖြင့်လေ့လာခြင်း**

ခင်သန္တာကျော်^၁

စာတမ်းအကျဉ်းချုပ်

ဤစာတမ်းသည် ခင်နှင်းယု၏ “လေးကျွန်းမြင်းမိုရ်တောင်ထက်ပို” ဝတ္ထုတိုနှင့် မစန္ဒာ၏ “အမေချက်တဲပုဇွန်ကျား ခုနစ်ကောင်” ဝတ္ထုတိုတို့မှ အမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်တို့၏ ပြောစကား မှနေ၍ အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကား လက္ခဏာကိုလေ့လာထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့လေ့လာရာတွင် Lakoff (2004) ၏ အမျိုးသမီးဘာသာစကားလက္ခဏာ သီအိုရီအမျိုးအစား (၉)မျိုးကို အခြေခံပြီး လေ့လာတင်ပြထားသည်။ ထို(၉)မျိုးမှာ (၁)ကန့်သတ်ထားသောဝေါဟာရ(၂)အဓိပ္ပာယ် နာမဝိသေသနအသုံး (၃) မေးခွန်း လေယူ လေသိမ်း (၄)ကာကွယ်ပြောဆိုခြင်း (၅)စကား ဆက်“ဒါကြောင့်” “အဲ့ဒါကြောင့်” (၆) အမြင့်ဆုံးသဒ္ဒါ မှန်ကန်မှု (၇)ပိုလွန်သောယဉ်ကျေးမှုပုံစံ (၈)ဟာသမပြောခြင်း (၉)စာလုံးစောင်းအရေး စသည်တို့ ဖြစ်သည်။ ဤစာတမ်းကိုရေးရခြင်း ရည်ရွယ်ချက်မှာ လွတ်လပ်ရေးရပြီးခါစခေတ်မှ အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကား လက္ခဏာနှင့် ယခုခေတ်အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားလက္ခဏာကို နှိုင်းယှဉ်လို သည့်ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လေ့လာရခြင်းဖြင့် ခေတ်နှစ်ခေတ်မှ အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကား လက္ခဏာ ကွာခြားပုံတို့ကို သိရှိရမည်ဖြစ်သည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရ - အမျိုးသမီးဘာသာစကား၊ ဘာသာစကားလက္ခဏာ၊ သီအိုရီအမျိုးအစား (၉)မျိုး

နိဒါန်း

ဘာသာစကားတွင် ကျား၊ မ ကွဲပြားမှုများသည် လူမှုဘာသာဗေဒတွင် အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပြီးအရေးပါသည်။ လူမှုဘာသာဗေဒပညာရှင်များက အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများသည် မည်သည့်အသိုင်းအဝိုင်းတွင်မဆို ကွဲပြားစွာပြောဆိုကြသည်ကို သတိထားမိကြသည်။ အချို့သော ဘာသာစကားများတွင် အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသားတို့၏ ကြီးမားသောကွာဟချက်များရှိသည်။ သာဓက အားဖြင့် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် ဗန်းစကားများ၊ မယဉ်ကျေးသော စကားများကို ပိုမိုပြောဆိုကြသည်။ အမျိုးသမီးများသည် စံပုံစံကိုပိုမိုအသုံးပြုကြသည်။ ဤစာတမ်းသည် စာရေးဆရာမ နှစ်ဦး၏ ဝတ္ထုတိုနှစ်ပုဒ်ကိုအခြေခံပြီး Lakoff ၏ အမျိုးသမီးဘာသာစကား သီအိုရီ အမျိုးအစား(၉)မျိုးနှင့် လေ့လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

လွတ်လပ်ရေးရပြီးခါစခေတ်မှ အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားလက္ခဏာနှင့် ယခုခေတ် အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားလက္ခဏာကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာလိုသည့်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လေ့လာရခြင်း ဖြစ်သည်။

^၁ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်အဝေးသင်တက္ကသိုလ်

၁။ သုတေသနမေးခွန်း

- မည့်သည့်ဝတ္ထုတိုက အမျိုးသမီးဘာသာစကားသီအိုရီ (၉)မျိုးထဲကမည်သည့် အမျိုးအစားကို အများဆုံးသုံးသွားသနည်း။
- ခေတ်(၂)ခေတ်တွင် အမျိုးသမီးတို့၏စရိုက်လက္ခဏာ မည်သို့ရှိသနည်း။
- ခေတ်(၂)ခေတ်ရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အမျိုးသမီးတို့၏ နေရာမည်သို့ကွဲပြားသနည်း။

၁။ ၁။ သုတေသနအဆိုကြမ်း

Lakoff ၏ အမျိုးသမီးဘာသာစကားလက္ခဏာသီအိုရီထဲရှိ အမျိုးအစား(၉)မျိုးကိုအသုံးပြုပြီး ခေတ် နှစ်ခေတ်ရှိ အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားအသုံးပြုပုံ လေ့လာဆန်းစစ်တင်ပြသွားပါမည်။

၁။ ၂။ သုတေသနနည်းလမ်း

ဤစာတမ်းသည် လူမှုဘာသာဗေဒနယ်ပယ်မှ လေ့လာသည်။ ထိုသို့လေ့လာရာတွင် Lakoff (2004) သီအိုရီ၏ အမျိုးသမီးဘာသာစကားလက္ခဏာအမျိုးအစား(၉)မျိုးကို အခြေခံပြီးလေ့လာပါသည်။ Lakoff(2004)၏ သီအိုရီသည် အရေးဘာသာစကားတွင်ရှိသော စကားခွန်းများကိုသာ လေ့လာသော သီအိုရီဖြစ်သည်။

၁။ ၃။ စာပေလေ့လာတွေ့ရှိချက်

- မခင်အိအိတင် (၂၀၁၀)၏ “ လိင်ကွဲပြားမှုနှင့် မြန်မာဘာသာစကား” ပါရဂူကျမ်းတွင် မိန်းမနှင့် ယောက်ျားလိင်သဘောကွဲပြားမှုပေါ်ထားသည့် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သဘောထားကြောင့် မြန်မာဘာသာစကား ပြောဆိုသည့်ဘာသာတူစုအတွက် ဘာသာစကား အသွင်ကွဲများ ဖြစ်ပေါ် နေပုံကို လေ့လာတင်ပြထားခြင်းသည်။
- မောင်သိန်းနိုင်(၂၀၀၇)၏ “အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားအပြုအမူ” ပါရဂူကျမ်း တွင် အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားအပြုအမူများကို အမျိုးအစားခွဲ၍ ဘာသာဗေဒ ရှုထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြထားသည်။
- မိသင်းမြမြဖွေး(၂၀၁၈)၏ A STUDY OF WOMEN'S LANGUAGE FEATURES USED BY THE FEMALE CHARACTERS IN THE SHORT STORY "A JURY OF HER PEERS" BY SUSAN GLASPELL မဟာဝိဇ္ဇာကျမ်းတွင် ဝတ္ထုထဲရှိ အမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်တို့၏ ဘာသာစကား လက္ခဏာများကို လေ့လာတင်ပြထားသည်။
- ဤစာတမ်းသည် အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားလက္ခဏာ(၉)မျိုးကို အခြေခံပြီး ဝတ္ထုတို (၂)ပုဒ် ထဲမှ အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားလက္ခဏာကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ထုတ် လေ့လာတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၊ ၄။ အချက်အလက်ကောက်ယူခြင်း

စာရေးဆရာမခင်နှင်းယု၏ “လေးကျွန်းမြင်းမိုရ်တောင်ထက်ပို” ဝတ္ထုတိုနှင့်မစန္ဒာ၏ “ အမေချက် တဲ့ပုဇွန်ကျားခုနစ်ကောင်” ဝတ္ထုတိုမှနေ၍ ဇာတ်ဆောင်အမျိုးသမီးများ၏ ပြောစကားများကို ကောက်ယူ လေ့လာပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁၊ ၅။ သီအိုရီသဘောတရား

Lakoff (2004) က လိင်နှင့်ဘာသာစကားတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုရာတွင် အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကား လက္ခဏာသည်အရေးပါသော အချက်အလက်ဖြစ်သည်ဟုယူဆကြောင်း ဖွင့်ဆိုထား သည်။

၁၊ ၅၊ ၁။ ကန့်သတ်ထားသောဝေါဟာရ

အမျိုးသမီးတို့သည် သူတို့စိတ်ဝင်စားသော တစ်စုံတစ်ခုကို အထူးစကားလုံးများနှင့် သရုပ်ဖော်ရန် အတွက်အသုံးပြုသည်။ အမျိုးသမီးတို့သည်အထူးသီးသန့် အသေးစိတ်ဖော်ပြရန်အတွက် ကန့်သတ် ထားသောဝေါဟာရတွေကို အသုံးပြုသည်။ သာဓကအားဖြင့်- အရောင်အမည်ပေး သောစကားလုံးများ၊ အချုပ်အလုပ်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သောစကားလုံးများတွင် တွေ့ရှိရသည်။

၁၊ ၅၊ ၂။ အဓိပ္ပာယ်ရှိသောနာမဝိသေသနအသုံး

Lakoff သည်အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသားကြားခွဲခြားမှုကို စကားလုံးများထဲမှနေ၍ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ သည်။ နာမဝိသေသနအသုံးတို့သည် အမျိုးသမီးတို့၏အပြောစကားတွင် များစွာကန့်သတ်ခဲ့သည်။ သာဓကအားဖြင့်- ချစ်စရာကောင်းတယ်၊ နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းတယ်၊ ရိုးသားမှုရှိတယ်စသည့် စကားလုံး များသည် အမျိုးသမီးများ များစွာအသုံးပြုကြသည်။ ထိုစကားလုံးများသည် သာမန်အားဖြင့် အရေးမပါ သော၊ အရေးမကြီးသောစကားလုံးများဖြစ်သည်။ စကားပြောသူတို့သည် သူတို့ပြောသည့်စကားများတွင် ထိရောက်မှုရှိရန်နှင့် ဖျော်ဖြေမှုရှိရန် ထိုစကားလုံးများကို သုံးကြခြင်းဖြစ်သည်။

၁၊ ၅၊ ၃။ မေးခွန်းလေ့ယူလေသိမ်း

လေ့ယူလေသိမ်းစကားလုံးသည် ချိတ်ဆက်ထားသော အမေးစကားလုံးများနှင့် စကားဆက် ထုတ်ပြန်ချက်စကားလုံးများတွင် လေ့ယူလေသိမ်းအတက်အကျများ ပါဝင်သည်။

(က) ချိတ်ဆက်မေးခွန်း

အမျိုးသမီးများသည်သူတို့၏ ပြောစကားများထဲတွင် ချိတ်ဆက်မေးခွန်းများကို ထည့်သွင်း ပြောလေ့ ရှိသည်။ ချိတ်ဆက်မေးခွန်းသည် ပြောသူ၏အမြင့်ဆုံး အခြေအနေတစ်ခုတွင်ရှိသည်။ သို့သော် တိကျမှန်ကန်မှုနည်းသည်။

သာဓက - မောင်မောင်က ဒီမှာလား၊ သူဒီမှာမဟုတ်လား။

ထိုချိတ်ဆက်မေးခွန်းသည် မေးသူက မောင်မောင်ဒီမှာရှိဖို့အတွက် အတိအကျအလိုရှိသည်။ ထိုသို့အတိအကျဖြစ်ရန်အတွက် “မောင်မောင်က ဒီမှာ မဟုတ်လား” ဆိုသည့်မေးခွန်းကို ချိတ်ဆက် မေးခြင်းဖြစ်သည်။ ပြောသူက တစ်စုံတစ်ခုကို ရှင်းလင်းလွယ်ကူစွာနားလည်သဘောမပေါက်သည့် အချိန်တွင် နားလည်သူကို ပိုကောင်းသော ထင်မြင်ချက်တစ်ခုပေးစေလိုသည်။

သာဓက-“ပူတယ်နော်၊ ပူတယ်မလား” ထိုချိတ်ဆက်မေးခွန်းသည် အခြေအနေအတစ်ခုကို ပရိယာယ် မပါဘဲ မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပြောသူသည် သူ၏ထင်မြင်ချက်ကို အတည်ပြုနိုင်ရန် အတွက်ချိတ်ဆက် မေးခွန်းကို အသုံးပြုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

(ခ) အခြေအနေအတိအပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျ

ထိုပုံစံသည် “ဟုတ်တယ်”၊ “မဟုတ်ဘူး” မေးခွန်းပုံစံဖြစ်သည်။ ထိုဝါကျပုံစံသည် အမျိုးသမီးများ အများဆုံးအသုံးပြုသည်။ ထိုပုံစံသည်သတ်မှတ်ချိန်အတွင်း သူ့အဖြေအတွက် သူ့ကိုအချက်အလက် ပေးမည်ကို အတည်ပြုရှာဖွေခြင်းဖြစ်သည်။

သာဓက - (က) ညစာဘယ်အချိန် အဆင့်သင့် ဖြစ်မလဲ

(ခ) အိုဖ နာရီပတ်ဝန်းကျင်လောက်

အထက်ပါ သာဓက (ခ) သည် ခိုင်ခိုင်မာမာပြောနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ (က) မေးသောမေးခွန်းကို (ခ) က တိတိကျကျအဖြေမပေးနိုင်သေးသောပုံစံဖြစ်သည်။

၁၊ ၅၊ ၄။ ကာကွယ်ပြောဆိုခြင်း

Lakoff ကလေ့လာရာတွင် အမျိုးသမီးတို့သည် သူတို့ပြောသော ဘာသာစကားထဲတွင် ကာကွယ် ပြောဆိုမှုအမျိုးအစား အမျိုးမျိုးအသုံးပြုပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ကာကွယ်ပြောဆိုသော စကားများထဲတွင် “ကောင်းပါတယ်” “သိပါတယ်” စသည့်စကားလုံးများလည်းပါသည်။ ထိုစကားလုံးသည် တိကျ မှန်ကန် သော အခြေအနေအတွက်မဟုတ်ပေ။ ပြောသူသည်စိတ်ခံစားချက်အရ သယ်ယူပို့ဆောင် ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုထက်ပိုလွန်သည်မှာ ကာကွယ်ပြောဆိုသော စကားလုံးများသည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့မှုကို ပြသည့်အခါ တွင် သုံးသည်ကိုလည်းတွေ့ရသည်။

သာဓက - “မောင်မောင်အရပ်ပူတယ်နော်” ပြောမည့်အစား

“မောင်မောင်ကအရပ်ပူတဲ့ အမျိုးအစားထဲမှာ

ပါတယ်နော်” ပြောရမည်။

ပြောသူသည် အကာအကွယ်ပြုစကားကိုပြောရာတွင် ပြောချင်သည်ကိုရှောင်ပြီးအတော် အတန် သင့်စကားလုံးကို ပြောသင့်သည်။ တစ်ခြားဘက်တွင်လည်း အကာကွယ်ပြုပြောသော စကားလုံးများ

သည်မသေချာမှု၊ တိကျမှန်ကန်မှုကင်းမဲ့သည်။ အကာအကွယ်ပြုစကားကို သုံးမည် ဆိုလျှင် ပြောသူသည် အခိုင်အမာပြောဆိုမှု၊ အမှန်တရားပြောဆိုမှုပါဝင်ရမည်။ တိုက်ခိုက်ပြောဆိုမှုကို ရှောင်ရမည်။

“ငါ့ထင်မြင်ချက်ကတော့”၊ “ငါ့ထင်တာကတော့”၊ “ငါစူးစမ်းမိတာကတော့” စသည့် စကားလုံးများသည် အကာအကွယ်စကားလုံးများဖြစ်သည်။ ကြိယာစကားလုံးများအနေနှင့် “ထင်ရ”၊ “ဖြစ်နိုင်” စသည့်စကားလုံးများ၊ ကြိယာအထူးပြုအနေနှင့် “တကယ်လား”၊ “သေချာတာကတော့”၊ “အမှန်တကယ်” စသည့်စကားလုံးများပါဝင်သည်။

၁၊ ၅၊ ၅။ စကားဆက် “ဒါကြောင့်” “အဲ့ဒါကြောင့်”

အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးများက “ဒါကြောင့်” ဆိုသည့်စကားလုံးကို ပို၍သုံးသည်။ “ဒါကြောင့်” ဟူသော စကားလုံးသည် မိန်းမတို့ခံစားချက်ပြင်းထန်သောအခါ (သို့မဟုတ်) ပြောသူ တစ်စုံတစ်ဦး ကျူးလွန်မှုကို ငြင်းပယ်လိုသည့်အခါသုံးသည်။

သာဓက - “ ငါစာမရဘူး၊ ဒါကြောင့် စာမေးပွဲမှာ ငါခိုးချခဲ့တယ်”

A " နင့် ထမင်းကလဲ ပျော့နေတာဘဲ”

B " မနက်က မီးပျက်သွားတယ်” “ အဲ့ဒါကြောင့် ထမင်းပျော့သွားတာ”

၁၊ ၅၊ ၆။ အမြင့်ဆုံးသဒ္ဒါမှန်ကန်မှု

အမျိုးသမီးများသည် ယောက်ျားများထက် ဘာသာစကားအသုံးပြုမှုမှာ မှန်မှန်ကန်ကန် ပြောဆိုနိုင် သည်ကိုတွေ့ရသည်။ သဘောတရားအရ အမျိုးသမီးများ၏ စကားပြောသောပုံစံသည် ထိန်းထိန်း သိမ်းသိမ်းပြောသည့် ပုံစံဖြစ်သည်။ ယောက်ျားများထက် စကားပြောဆိုရာတွင် ပိုပြီးယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့သည်။ အမျိုးသမီးတို့သည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်းမရှိသော အပြုအမူမျိုးကို ရှောင်ရှားသည်။ အမျိုးသမီးတို့သည် စကားလှလှသုံးရသည်ကို ကြိုက်နှစ်သက်သည်။

၁၊ ၅၊ ၇။ ပိုလွန်သောယဉ်ကျေးမှုပုံစံ

အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးတို့သည် စကားပြောရာတွင် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သောစကား ပြောဆိုမှုကို ဂရုစိုက်ပြောဆိုကြသည်။ သဒ္ဒါများထဲတွင် မသင့်တော်သောအသုံးအနှုန်းများထက် ပိုကောင်းသော စကားအသုံးအနှုန်းများသည် အမျိုးသမီးများအတွက်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးတို့သည် သိက္ခာမဲ့မှုကို ပြခြင်းမရှိပေ။ အမျိုးသမီးတို့သည် စကားလုံးလှလှတို့ကို ပိုကြိုက်နှစ်သက်သည်။ အမျိုးသမီးတို့သည် စကားပြောရာတွင် “ကျေးဇူးပြု၍”၊ “ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်နော်” စသည့် စကားလုံးများ ကိုသုံးသည်။ အမျိုးသမီးများသည် စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းဘောင်အတွင်းမှ နေ၍တတ်နိုင်သမျှ ပြောဆိုကြသည်။ အမျိုးသားတို့သည် စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းဘောင်တို့ကို ငြင်းဆန်သည့် သဘောရှိသည်။

၁၊ ၅၊ ၈။ ဟာသစကားမပြောခြင်း

Lakoff ၏ အဆိုအရအမျိုးသမီးတို့သည် ရယ်စရာဟာသ မပြောကြပေ။ အမျိုးသမီးတို့မှာ ထိုအာရုံမရပေ။ သို့သော် တချို့အမျိုးသမီးများသည် ဣန္ဒြေသိက္ခာထိန်းသိမ်းသောအနေနှင့် ဟာသစကား မပြောသော်လည်း တချို့အမျိုးသမီးများမှာ ပင်ကိုမူလကထဲက ဟာသဉာဏ်ရွှင်သူများလည်း ရှိသည်။

၁၊ ၅၊ ၉။ စာလုံးစောင်းအရေး

စာလုံးစောင်းများသည် အမျိုးသမီးတို့၏ ပြောစကားများတွင်ကြိုက်နှစ်သက်သော စကား ဖြစ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အကွာစောင်း စာလုံးစောင်းများသည် စကားမြွက်ချက် တစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ အမျိုးသမီးဘာသာစကားတွင် အလေးထားသည်။ (မြန်မာစာ အရေးအသား များတွင် မတွေ့ရှိရပေ)

၂။ ခင်နှင်းယု၏ “လေးကျွန်းမြင်းမိုရ်တောင်ထက်ပို” ဝတ္ထုတိုမှဇာတ်ဆောင် အမျိုးသမီးများ၏ ပြောစကား များကို လေ့လာခြင်း

ခင်နှင်းယု၏ “လေးကျွန်းမြင်းမိုရ်တောင်ထက်ပို” ဝတ္ထုတိုမှဇာတ်ဆောင် အမျိုးသမီးများ၏ ပြော စကားများကို Lakoff (2004) အမျိုးသမီးဘာသာစကား သီအိုရီအမျိုးအစား (၉)မျိုးကို အခြေခံပြီး လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

၂၊ ၁။ ကန့်သတ်ထားသောဝေါဟာရ

ကန့်သတ်ထားသောဝေါဟာရ အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ကန့်သတ်ထားသောဝေါဟာရ အသုံးပြု ပြီး ဝတ္ထုတိုထဲရှိအမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားလက္ခဏာအတွင်း ထင်ဟပ်နေမှုများကို အောက်ပါ သာဓကဖြင့် ရှင်းပြထားပါသည်။

မကျေး = "ကိုဝင်းမောင်ဘာလုပ်တာလဲ မသိဘူးအမေ။ ကျွန်မကမေးတော့ သားဦးရတဲ့အထိမ်းအမှတ်တဲ့။ ကျွန်မကိုယ်ဝန်ရှိတယ်လို့ပြောပြီး နောက်နေ့ အုန်းပင်စိုက်တာဘဲ"

မကျေးမိခင် = “ အုန်းတစ်ပင်စိုက်တာ လင်တစ်ယောက်ရတာနဲ့အတူတူပဲ”

စာသား

မကျေးက သူ ကိုယ်ဝန်ရှိကြောင်းကို သူ၏ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ကိုဝင်းမောင်ကိုပြောသည့်အခါ သူ၏ ခင်ပွန်းကိုဝင်းမောင် သူတို့၏ အိမ်နောက်ဘက်ခြံစည်းရိုးနှင့်ကပ်၍ အုန်းပင်သုံးပင် စိုက်သည်။ ထိုသို့ အုန်းပင်စိုက်ရခြင်းအကြောင်းကို မကျေးက သူ မသိသည့်အကြောင်း သူ၏အမေကို ပြောပြရာ သူ၏ မိခင်က သူ၏ထင်မြင်ချက်ကိုပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

ကန့်သတ်ထားသောဝေါဟာရဖြစ်သည့် “လင်တစ်ယောက်” သည် မကျေးအမေက မကျေးကို ပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစကားလုံးသည် အမျိုးသမီးများသာအများဆုံးပြောသော ဝေါဟာရ ဖြစ်သည်။ “လင်”ဆိုသည့် စကားလုံးကို အဘိဓာန်တွင် န - အိမ်ထောင်ဖက်ယောက်ျား ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ဤဝတ္ထုတိုထဲတွင်လည်း ယောက်ျားတစ်ယောက် ထပ်မံရရှိမည်ဟု ရည်ညွှန်း ပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

၂။ ၂။ အခြေနေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျ

ချိတ်ဆက်မေးခွန်းသည် စကားမြွက်ချက်တစ်ခုပေါ်ချိတ်ဆက်သည့် မေးခွန်းဖြစ်သည်။ ချိတ်ဆက်မေးခွန်းသည် စကားခွန်းတစ်ခုနောက် (သို့မဟုတ်) ရှေ့မှနေ၍ ချိတ်ဆက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ချိတ်ဆက် မေးခွန်းသည် ပြောသူဆွေးနွေးသည့် အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်ပြီး မသေချာသလို ခံစားရ သည့်ပုံစံဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုထဲရှိ အမျိုးသမီးဘာသာစကားလက္ခဏာအသုံးပြုမှုမှာ အပေါ်လွင် ဆုံးဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးဘာသာစကားလက္ခဏာထဲမှ ချိတ်ဆက်မေးခွန်း ထင်ဟပ်ချက်ကို အောက်ပါသဘာဝနှင့် ရှင်းပြပါမည်။

ကိုဝင်းမောင် = "ဒီမှာလေ ပန်းတပွတ်တမျိုး၊ မန္တလေး ရင်ကွဲသရက် သီးသုံးပင်

စိုက်ရမယ်၊ နောက်သား အထိမ်းအမှတ်"

မကျေး = "ကဲ.....မြေကြီးတွေပေလို့ ရေချိုးလိုက်ဦး"

စာသား

ကိုဝင်းမောင်သစ်ပင်စိုက်ဖို့ မြေကျင်းတူးနေစဉ် မကျေးက ကိုဝင်းမောင်ကို ရေချိုးရန်ပြောသော စကား ဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

ထိုပုံစံသည် အခြေအနေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျပုံစံဖြစ်သည်။ “ကဲ” စကားလုံးသည် နောက်စကားခွန်းဆက်ရန်အတွက် ရှေ့မှနေ၍ချိတ်ဆက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြေကြီး များပေ နေသည့်အတွက် ရေချိုးရန်ပြောခြင်း (သို့မဟုတ်) တိုက်တွန်းခြင်း၊ အကြံဉာဏ်ပေးခြင်းသဘော သက်ရောက်သည့် ချိတ်ဆက်မေးခွန်းဖြစ်သည်။

ကိုဝင်းမောင် = "ကံ့ကော်ပင်တွေလေ"

မကျေး = "ပန်းပင်စိုက်ရင်တော့ မိန်းကလေးမွေးလိမ့်မယ်ထင်တယ်"

စာသား

ကိုဝင်းမောင် ပန်းပင်စိုက်နေသည့်အတွက် မကျေးက ပန်းပင်စိုက်ရင်တော့ သူမမိန်းကလေး မွေးမည် ထင်တယ်ဟု သူ၏ထင်မြင်ချက်ကို ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

ထိုပုံစံသည် အခြေအနေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျပုံစံဖြစ်သည်။ “ ရင်တော့” စကားလုံးသည် နောက်စကားခွန်းဆက်ရန် ရှေ့မှနေ၍ ချိတ်ဆက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပန်းပင်သည် မိန်းကလေးတို့၏ သင်္ကေတဖြစ်သည်။ ကိုဝင်းမောင်က ပန်းပင်စိုက်နေသည့်အတွက် မကျေးက ပန်းပင်စိုက်ရင်တော့ မိန်းကလေးမွေးလိမ့်မယ်ထင်သည်ဟု သူထင်မြင်ချက်ကိုပြောခြင်းဖြစ် သည်။

၂၊ ၃။ စကားဆက် “ ဒါကြောင့်” “အဲ့ဒါကြောင့်”

စကားခွန်းတွင် လျှော့ချရန်နှင့် တိုးမြှင့်ရန်အတွက် အသုံးပြုသည်။ အမျိုးသမီးတို့သည် သူတို့ ပြုလုပ်သော အလုပ်ကိုမည်သည့်အတွက်ကြောင့် ပြုလုပ်ရသည်ကို ဖြေရှင်းပြောဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

အရိုးကျေး = ဘုရားရေ တကယ်လား”

မငယ် = “ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ကျွန်မ စံပယ်ဖူးတွေညနေခင်းပြီး ပန်တနော်နဲ့ မအူပင်ပို့တာ ရန်ကုန်လောက်ဈေးမကောင်းပေမဲ့ ဈေးရတယ်။ ရန်ကုန် သာနီးရင် အရိုးကျေးစံပယ်တွေ ကျွန်မယူပြီး ဖောက်သည်ပေးတယ်၊ အရိုးကျေး သူဌေးဖြစ်ရော”

စာသား

သပြေပန်းသည် မငယ်က အရိုးကျေးစံပယ်တွေရန်ကုန်မှာ ဈေးကောင်းနေကြောင်း ဒါကြောင့်မို့ မငယ်က စံပယ်ပန်းတွေကို ပန်းတနော်နဲ့မအူပင်ပို့ရကြောင်း၊ ရန်ကုန်နှင့်သာနီးရင် အရိုးကျေး စံပယ် တွေယူပြီး ဖောက်သည်ပေးကြောင်း ပြောသောစကားခွန်းဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

မငယ်ကစံပယ်ပွင့် ၁၀ပွင့်ကို ငါးကျပ်ပေးရကြောင်းပြောသောအခါ အရိုးကျေးက တအံ့တဩနှင့် တကယ်လားဟု ပြန်မေးရာ မငယ်ကမှန်ကန်ကြောင်း၊ ဒါကြောင့် သူ၏စံပယ်ဖူးတွေကိုခူးပြီး ပန်းတနော်နဲ့ မအူပင်ပို့ကြောင်း၊ ရန်ကုန်လောက်ဈေးမကောင်းပေမဲ့ ဈေးရကြောင်းပြောခြင်းဖြစ်သည်။

၂၊ ၄။ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော နာမဝိသေသနအသုံး

အမျိုးသမီးများသည် နာမဝိသေသနကို အသုံးပြုရာတွင် တိကျသောအချက်အလက်ကို ပေးသည့် အစား ၎င်းတို့၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတုံ့ပြန်မှုကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကြရာတွင်သုံးသည်။ နာမဝိသေသန အသုံးများသည် စကားခွန်းများတွင် အရေးပါသောစကားလုံးများမဟုတ်ပေ။ အကြံပြုချက်၊ အတည် ပြုချက် ဖော်ပြရာတွင်လည်းသုံးသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပြောဆိုရာတွင် အဆင်ပြေစေရန် ပြောသော စကားလုံးများဖြစ်သည်။ ထိုအသုံးများတွင် ပြောသူကနာသူကို မြှောက်ပင့်ပြောသော စကားလုံးများ ပါသလို အာမေဋ္ဌိတ်စကားလုံးများလည်း ပါဝင်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သာဓကအားဖြင့် -

မငယ် = "အရိုးကျေးကလည်း အိမ်ထဲကမထွက်ဘူး၊ မငယ်တို့က ပန်းတနော်
မအူပင်ပဲပို့တာ၊ ရန်ကုန်မှာ မှော်ဘီတို့ အင်းစိန်၊ ကမာရွတ်တို့မှာ
စံပယ်တွေစိုက်ပြီး အပွင့်ဖောက်သည်ပေးနေတယ်။ ရန်ကုန်မှာ
၁၀ပွင့်ပါ တစ်ကုံး ၅ ကျပ်လောက် ပေးရတယ်"

အရိုးကျေး = “ဘုရားရေ တကယ်လားမငယ်”

စာသား

မငယ်ကကံ့ကော်ပန်း၊ စံပယ်ပန်းတို့သည်ရန်ကုန်မှာ ၁၀ပွင့်ပါတစ်ကုံး ၅ကျပ် ပေးရကြောင်းပြော
သည်ကို အရိုးကျေးကတအံ့တဩမေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

မငယ်ပြောလိုက်သည့် စကားကြောင့်အရိုးကျေးကဘုရားတပြီး ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။
“ဘုရားရေ တကယ်လား” စကားလုံးမှာ နာမဝိသေသနဖြစ်ပြီး တကယ်ဟုတ်၊ မဟုတ်ကို ဘုရားတ
ပြီးမေးလိုက်သော စကားလုံးဖြစ်သည်။

၂၊ ၅။ ချိတ်ဆက်မေးခွန်း

ချိတ်ဆက်မေးခွန်းသည် စကားမြွက်ချက်တစ်ခုနှင့် ချိတ်ဆက်သည့်မေးခွန်းဖြစ်သည်။ ချိတ်ဆက်
မေးခွန်းသည် မေးမြန်းသည့်ပုဒ်တစ်ခုလုံးကို ချိတ်ဆက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ချိတ်ဆက်မေးခွန်းသည်
မေးသူက သူ့ထင်မြင်ချက်ကို တကယ်ဟုတ်မဟုတ် မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုချိတ်ဆက် မေးခွန်းသည်
ပြောသူကရှေ့မှ သူပြောလိုသည့်စကားများပြောပြီးမှ နောက်မှချိတ်ဆက်ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြောသူ
ဆွေးနွေးသည့် အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်ပြီး မသေချာသလိုခံစားသည့် ပုံစံဖြစ်သည်။

မကျေး = “ မငယ်မောင်ကြီးလည်းခေါ်လိုက်ပါ။ ဟန်စိန်ရေလောင်းနေလား ခေါ်လိုက်
ပါ။ ကဲ ငါးခြောက်ထုပ်တွေလှေဆိပ်ထိလိုက်ပို့လိုက် သားတို့ အုန်းသီး
ယူသွားမလား”

စာသား

အရိုးကျေးသည် သူ ၏သားသမီးများ သူမကိုလာကန်တော့ပြီး ပြန်ကြတော့မည့်အချိန်တွင်
ပြောသောစကားဖြစ်သည်။ သမီးငယ်ကို အကိုကြီးခေါ်ရန် ဟန်စိန်ကိုခေါ်ရန် ငါးရုံခြောက်ထုပ်တွေ
လိုက်ပို့ရန်ပြောပြီး သားတို့ကို အုန်းသီးယူသွားမလားဟုမေးခြင်းဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

အရိုးကျေးသည် သူ သားသမီးများ ပြန်မည့်အချိန်တွင် သူ ၏သားသမီးများနှင့် သူ ၏အလုပ်
သမားများကို ညွှန်ကြားစရာများရှိတာကို မှာကြားပြီးနောက်မှ သားဖြစ်သူကို အုန်းသီးယူသွား
မလားဆိုခြင်း ချိတ်ဆက်မေးခွန်းမေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

၂။ ၆။ ခင်နှင်းယု၏ “လေးကျွန်မြင်းမိုရ်တောင်ထက်ပို” ဝတ္ထုတိုမှ ဇာတ်ဆောင်အမျိုးသမီးများ၏ ပြောစကားများကို ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ပြပုံ

စဉ်	အမျိုးသမီးဘာသာစကားလက္ခဏာ	အရေအတွက်	ရာခိုင်နှုန်း
၁။	ကန့်သတ်ထားသောဝေါဟာရ	၁	၁၁.၁၁%
၂။	အဓိပ္ပာယ်ရှိသောနာမဝိသေသန	၂	၂၂.၂၂%
၃။	မေခွန်းလေယူလေသိမ်း (က) ချိတ်ဆက်မေးခွန်း	၁	၁၁.၁၁%
	မေခွန်းလေယူလေသိမ်း (ခ) အခြေအနေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲကအသံ အတက်အကျ	၄	၄၄.၄၄%
၄။	ကာကွယ်ပြောဆိုခြင်း	-	-
၅။	စကားဆက် “ဒါကြောင့်”	၁	၁၁.၁၁%
၆။	အမြင့်ဆုံးသဒ္ဒါမှန်ကန်မှု	-	-
၇။	ပိုလွန်သောယဉ်ကျေးမှုပုံစံ	-	-
၈။	ဟာသစကားမပြောခြင်း	-	-
၉။	စာလုံးစောင်းများ	-	-
စုစုပေါင်း		၉	၁၀၀%

၃။ စာရေးဆရာမမန္တာ၏ “အမေချက်တဲ့ ပုဇွန်ကျားခုနစ်ကောင်” ဝတ္ထုတိုမှ ဇာတ်ဆောင် အမျိုးသမီးများ၏ ပြောစကားများကိုလေ့လာခြင်း

စာရေးဆရာမ မမန္တာ၏ “အမေချက်တဲ့ ပုဇွန်ကျားခုနစ်ကောင်” ဝတ္ထုတိုမှဇာတ်ဆောင် အမျိုးသမီးများ၏ ပြောစကားကို Lakoff (2004)၏ အမျိုးသမီးဘာသာစကားလက္ခဏာသီအိုရီ အမျိုးအစား (၉)မျိုးကိုအခြေခံပြီး လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

၃။ ၁။ အဓိပ္ပာယ်ရှိသော နာမဝိသေသနအသုံး

ဤဝတ္ထုတွင် နာမဝိသေသနအသုံးကို အကြိမ်ရေအနည်းဆုံး သုံးထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ သာဓကအားဖြင့် -

မပုစိန် = "အပျင်းပြေလာကိုင်လာကိုင်ကြည့်လို့ ရတယ်နော်၊ တစ်ဆယ်သားကို ၆ ကျပ်ကြီးများတောင် ရောင်းတာ"

ဒေါ်လှမေ = "မြတ်စွာဘုရား ခြောက်ကျပ်တဲ့"

စာသား

ဤစကားခွန်းသည် ဈေးသည်က ပုဇွန်ကျားတစ်ပိဿာကို ခြောက်ကျပ်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည့်အခါ ဒေါ်လှမေက ယောင်ပြီး ပါးစပ်မှဘုရားတလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

ထိုပုံစံသည် နာမဝိသေသနပုံစံဖြစ်သည်။ “မြတ်စွာဘုရား” စကားလုံးသည် နောက်စကားလုံး (တစ်နည်း) နာမ်ပုဒ်ကို အထူးပြုသည့် နာမဝိသေသနအသုံးဖြစ်သည်။ ပုဇွန်ကျားဈေးကိုကြားလိုက်ရသည့် အတွက် ဘုရားတပြီးဈေးကို ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

၃၊ ၂။ ချိတ်ဆက်မေးခွန်း

ဤဝတ္ထုတိုရှိ ချိတ်ဆက်မေးခွန်းသည် ပထမတွင်ဇာတ်ဆောင်က သူ၏ထင်မြင်ချက်ပြောနေရာမှ သူ ထင်မြင်ချက်မှန်ကြောင်း၊ မမှန်ကြောင်းကို ချိတ်ဆက်မေးခွန်းမေးခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါ်လှမေ = “နောက်ဆုံးတော့အဘိုးကြီး၊အဘွားကြီးနှစ်ယောက်တည်းတစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အဖော်လုပ်ရတော့တာပဲ၊ သားတွေကတော့ သူတို့အဖော်နှင့် သူတို့၊ ဒီလိုပဲပေါ့လေ၊ ငါတို့ငယ်ငယ်တုန်းကလည်း ကိုယ့်အဖော်ကိုရှာပြီး မိဘကို ထားခဲ့ကြတာပဲ မဟုတ်လား”

စာသား

ဒေါ်လှမေသည် သူ့ခင်ပွန်းသည် ဈေးခြင်းတောင်း လာသယ်ချိန်မှာ ခင်ပွန်းသည်ကို နောက်ဆုံးမှာ သူတို့လင်မယား နှစ်ယောက်သာကျန်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အဖော်လုပ်နေရပြီဖြစ်ကြောင်း၊ သားသမီးတို့သူတို့အဖော်နှင့် သူတို့နေကြပုံ၊ သူတို့လည်း ငယ်ငယ်က အဖော်ရှာပြီး မိဘကိုထားခဲ့ကြတာပဲ မဟုတ်လားလို့ မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

ဤစကားခွန်းသည် ဒေါ်လှမေက နောက်ဆုံးအသက်အရွယ် အိုမင်းလာသောအခါ သူနှင့်သူ၏ ယောက်ျားနှစ်ဦးသာ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် အဖော်လုပ်ရကြောင်း၊ သားတွေကလဲသူတို့ အဖော်သူတို့ရှာကြကြောင်း၊ မိဘတို့ကိုထားခဲ့ကြောင်းကို “မဟုတ်လား” ဆိုသည့်ချိတ်ဆက် မေးခွန်းနှင့် မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်လှမေကသူမ၏ ထင်မြင်ချက်၊ ယူဆချက်ကို ဟုတ်၊ မဟုတ် သူ၏ခင်ပွန်းကိုမေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

၃၊ ၃။ ပိုလွန်သောယဉ်ကျေးမှုပုံစံ

ပိုလွန်သောယဉ်ကျေးမှုပုံစံမှာ (၃)ခုရှိသည်။ ပထမတစ်ခုမှာ ဆဲဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ဒုတိယတစ်ခုမှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သုံးခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုထဲတွင်သွယ်ဝိုက်ဖော်ပြသော အသုံးအနှုန်းပါဝင်

သည်။ တတိယတစ်ခုမှာ တောင်းဆိုမှုဝါကျထဲမှ ပစ္စည်းများကိုသုံးခြင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများသည် စကားကိုသိမ်မွေ့၊ ယဉ်ကျေးသည့်စကားလုံးများကို ရွေးချယ်အသုံးပြုတတ်ကြသည်။

မပုစိန် = မယူဘူးလား အန်တီကြီး

ဒေါ်လှမေ = “ဈေးကောင်းလိုက်တာအေ”

စာသား

ပုဇွန်သည်မပုစိန်က ပုဇွန်ကျားတစ်ဆယ်သားကို ခြောက်ကျပ်ဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်သောအခါ ဒေါ်လှမေက ပြန်ပြောလိုက်သောစကားဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

ဒေါ်လှမေသည် ပုဇွန်ကျားဈေးကို ကြားလိုက်ရသောအခါ “ဈေးကြီးလိုက်တာအေ” “ဈေးတက်တာလား” “ဈေးတွေကလဲခေါင်ခိုက်နေတာပဲ” စသည်ကဲ့သို့ စကားခွန်းများမပြောပေ။ တစ်ဖက်နာသူ လက်ခံနိုင်သည့် စကားအသုံးအနှုန်းကို ရွေးသုံးသွားကာ ပိုလွန်သောယဉ်ကျေးမှုပုံစံသုံးသွားသည်။

၃၊ ၄။ အခြေအနေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျ

ထိုစကားခွန်းသည် အမျိုးသမီးများ အများဆုံးအသုံးပြုသောပုံစံဖြစ်သည်။ တစ်စုံတစ်ခုအတွက် အဖြေပေးရာတွင် တိတိကျကျအဖြေမပေးနိုင်ပေ။ ဝေဝေဝါးဝါးပုံစံဖြစ်သည်။

ဒေါ်လှမေ = “ အင်း အဲ့ဒါဝယ်ရင်တော့ တစ်ဝက်လောက်သက်သာတယ်”

ဒေါ်လှမေ = “ အင်း ဒါပေမဲ့ သုံးဆယ်ငါးကျပ်ဈေးပေးပြီး အပုပ်မစားဘူး၊

ခြောက်ဆယ်ဈေးပေးပြီးတော့ အကောင်းစားတော့မယ်”

စာသား

ပုဇွန်ကျားသည်က သူ ၏ပုဇွန်များသည် တစ်ဖက်ဆိုင်မှ ပုဇွန်တွေထက် အရည်အသွေးကောင်းကြောင်း၊ ဘယ်လောက်သားယူမလဲဟုမေးရာတွင် ဒေါ်လှမေမှာ ပြန်ဖြေနိုင်ခြင်းမရှိသေးဘဲ မည်သည့်ဆိုင်ကနေ ပုဇွန်ကျားဝယ်ရမည်ကို တွေ့ဝေနေခြင်းဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

အထက်ပါစကားခွန်းသည် ဒေါ်လှမေမှာ ပုဇွန်ကျားသည်က ဝယ်မလား၊ မဝယ်ဘူးလား၊ ဘယ်လောက်သား ချိန်လိုက်ရမလဲမေးသည်ကို ပြန်ဖြေနိုင်ဘဲ အင်း.....အင်း ဆိုပြီး မည်သည့်ဆိုင်ဝယ်ရင် ကောင်းမလဲဆိုပြီးဝေဝေဝါးဝါးဖြစ်ကာ၊ ဈေးသည်မေးသည့်အဖြေကို အတိအကျပြန် မဖြေနိုင်ပေ။

၃၊ ၅။ ကာကွယ်ပြောဆိုခြင်း

ကာကွယ်စကားလုံးသည် နှုတ်အဖြည့်စကားပုံဖြစ်သည်။ အကာအကွယ် (၄) မျိုးရှိသည်။ ပထမအမျိုးအစားမှာ ရုတ်တရက်ချက်ချင်းဖော်ပြရန်သုံးသည်။ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ ယဉ်ကျေးမှု အတွက် သုံးသည်။ နောက်အမျိုးအစားတစ်မျိုးမှာ ပြောသူပြောရာတွင် နာသူသတိပြုရန်အတွက် မှန်ကန်သော အခြေအနေကို ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတစ်ခုမှာ ပြီးပြည့်စုံမှုတစ်ခုအတွက် ကြေငြာခြင်း ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်ပြောဆိုသောစကားများသည် တိကျမှန်ကန်သော အခြေအနေ မဟုတ်ပေ။ ပြောသူသည် စိတ်ခံစားမှုအရ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

မပုစိန် = ကြိုက်တဲ့နေရာမှာ သွားချိန်၊ ချိန်ပြီးမှ ပိုက်ဆံပေး၊ ပုစိန်တို့က ကြိုက်ဈေး
ပြောရောင်းတာ အလေးမခိုးဘူး"

ဒေါ်လှမေ = “မချိန်ပါဘူးအေ၊ ပါးစပ်က အကျင့်ပါနေလို့သာပြောတာ ယုံပါဟယ်”

စာသား

ဒေါ်လှမေက ပုစိန်ကျားသည်ကို အလေးမှန်ပါတယ်နော်လို့ မေးလိုက်သောအခါ ပုစိန်ကျားသည် က ကြိုက်တဲ့နေရာ သွားချိန်နိုင်ကြောင်း၊ အလေးမခိုးကြောင်း ပြောသောအခါ ဒေါ်လှမေက ပြန်ပြောသော စကားဖြစ်သည်။

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း

ဤစကားခွန်းသည် ပုစိန်ကျားသည်ကို ဒေါ်လှမေက အလေးမှန်ပါတယ်နော်လို့ မေးမိရာ ဈေးသည်က မခိုးကြောင်း ပြန်ပြောသည့်အတွက် ဒေါ်လှမေက သူပြောမိလိုက်သောစကားအတွက် ပြန် ကာကွယ်ပြောသောစကားဖြစ်သည်။

၃၊ ၆။ စာရေးဆရာမမစန္ဒာ၏ “အမေချက်တဲ့ ပုစိန်ကျားခုနစ်ကောင်” ဝတ္ထုတိုမှ ဇာတ်ဆောင် အမျိုးသမီးများ၏ ပြောစကားများကိုရာခိုင်နှုန်းပြပုံ

စဉ်	အမျိုးသမီးဘာသာစကားလက္ခဏာ	အရေအတွက်	ရာခိုင်နှုန်း
၁။	ကန့်သတ်ထားသောဝေါဟာရ	-	-
၂။	အဓိပ္ပာယ်ရှိသောနာမဝိသေသန	၁	၇%
၃။	မေးခွန်းလေယူလေသိမ်း (က) ချိတ်ဆက်မေးခွန်း	၄	၂၆%
	မေးခွန်းလေယူလေသိမ်း (ခ) အခြေအနေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲကအသံ အတက်အကျ	၆	၄၀%
၄။	ကာကွယ်ပြောဆိုခြင်း	၁	၇%

စဉ်	အမျိုးသမီးဘာသာစကားလက္ခဏာ	အရေအတွက်	ရာခိုင်နှုန်း
၅။	စကားဆက် “ဒါကြောင့်” “အဲ့ဒါကြောင့်”	-	-
၆။	အမြင့်ဆုံးသဒ္ဒါမှန်ကန်မှု	-	-
၇။	ပိုလွန်သောယဉ်ကျေးမှုပုံစံ	၃	၂၀%
၈။	ဟာသစကားမပြောခြင်း	-	-
၉။	စာလုံးစောင်းများ	-	-
စုစုပေါင်း		၁၅	၁၀၀%

မြို့သုံးသပ်ချက်

ဤစာတမ်းတွင် ခင်နှင်းယု၏ “လေးကျွန်းမြင်းမိုရ်တောင်ထက်ပို” ဝတ္ထုတိုနှင့် မစန္ဒာ၏ “အမေချက်တဲ့ပုဇွန်ကျားခုနစ်ကောင်း” ဝတ္ထုတိုနှစ်ပုဒ်ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပြထားသည်။ ဝတ္ထုတိုနှစ်ပုဒ်လုံးမှာ မိခင်မေတ္တာကို အခြေခံရေးဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဇာတ်လမ်းအခြေခံတူသော ဝတ္ထုတိုနှစ်ပုဒ်ကို နှိုင်းယှဉ်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဇာတ်လမ်းအခြေခံတူသော်လည်း ရေးသားသည့် ခုနစ်ကွာသည်။ ဆရာမခင်နှင်းယုသည် (၁၉၅၂ - ၁၉၅၆) ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရေးသားခဲ့ပြီး ဆရာမ မစန္ဒာဝတ္ထုတိုသည် (၁၉၈၀ - ၁၉၉၀) ပတ်ဝန်းကျင်ခန့်က ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုစာရေး ဆရာမနှစ်ဦး၏ ဝတ္ထုတိုကို Lakoff ၏ အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားလက္ခဏာကို အသုံးပြုပြီး တင်ပြထားသည်။

Lakoff ၏ သီအိုရီအရ လေ့လာကြည့်ရာတွင် စာရေးဆရာမ ခင်နှင်းယု၏ “လေးကျွန်း မြင်းမိုရ်တောင်ထက်ပို” ဝတ္ထုတိုမှာ သီအိုရီအမျိုးအစား (၉)မျိုးအနက် အမျိုးအစား (၅)မျိုးကို အသုံးပြုထားသည်။ ထိုအမျိုးအစား(၅)မျိုးမှာ (၁) ကန့်သတ်ဝေါဟာရ (၂) အခြေအနေအစိတ် အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျ (၃) စကားဆက် “ဒါကြောင့်” “အဲ့ဒါကြောင့်” (၄) အဓိပ္ပာယ်ရှိသော နာမဝိသေသန အသုံး (၅) ချိတ်ဆက်မေးခွန်းတို့ဖြစ်သည်။ ထိုအမျိုးအစား(၅)မျိုးမှာ အခြေအနေ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျကို (၄) ခွန်း၊ ချိတ်ဆက်မေးခွန်း (၁) ခွန်း၊ နာမဝိသေသန (၂) ခွန်း၊ စကားဆက် “ဒါကြောင့်” (၁) ခွန်း၊ ကန့်သတ်ဝေါဟာရ (၁) ခွန်း စုစုပေါင်း (၉) ခွန်းကို တွေ့ရသည်။

အများဆုံးအသုံးပြုသွားသည့် အမျိုးအစားမှာ အခြေအနေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အဓိကဇာတ်ဆောင်အရိုးကျေးသည် ပင်ကိုယ်စရိုက် လက္ခဏာမှာအေးဆေးသည်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးဆောင်မှုနောက်လိုက်သူဖြစ်သည်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ အဆုံးအဖြတ် နောက်လိုက်သူလည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အဖြေတစ်ခုဆိုလျှင် တိတိကျကျမပြောနိုင် အဖြေမပေးနိုင်သည့်ပုံစံဖြစ်သည်။ ဒုတိယဇာတ်ဆောင် အမျိုးသမီးဖြစ်သည့် အရိုးကျေး၏ သမီးဖြစ်သူ အငယ်မကို မိခင်ဖြစ်သူကသူမ၏အိမ်တွင် အိပ်မည်လား မေးသည်ကို အိပ်မည်မအိပ်မည်ဟု တိတိကျကျ အဖြေမပေးပဲ သူ့ခင်ပွန်းတစ်ယောက်တည်း ထားခဲ့ရကြောင်းပြန် အဖြေပေး သွားသည့်ပုံစံကို တွေ့ရသည်။

“လေးကျွန်းမြင်းမိုရ်တောင်ထက်ပို” ဝတ္ထုတိုသည် ဇာတ်ဆောင်ကိုဝင်းမောင်က မကျေး ကိုယ်ဝန်ရှိသည်ဟု ကြားသည်နှင့်ပထမသားကြီးကိုယ်ဝန်ရှိစဉ် အုန်းပင်စိုက်သည်၊ ဒုတိယသား ကိုယ်ဝန်ရှိစဉ်

သရက်ပင်စိုက်သည်။ သမီးကိုယ်ဝန်ရှိစဉ် ကံကောင်းစိုက်သည်။ စတုတ္ထသား ကိုယ်ဝန်ရှိစဉ်သပြေပင် စိုက်သည်။ သားသမီးများ ကြီးလာသောအခါ ထိုစိုက်ခဲ့သောအပင်များသည် ဝေဝေဆာဆာ ဖြစ်လာကာ ပြန်လည်ရောင်းချရတဲ့အထိ ရှိလာသည်။ သို့သော်သားသမီးတို့မှာ အိမ်ထောင် အသီးသီးကျပြီး မိဘအိမ်မှ စွန့်ခွာကာ တစ်နယ်တစ်ကျေးသို့ တစ်အိုးတစ်အိမ် ထူထောင်ကြလေသည်။ ထိုအခါအရီးကျေးသည် သူ့ခင်ပွန်းစိုက်ပျိုးခဲ့သော အသီးအနှံများကြားတွင် တစ်ဦးတည်းကျန်ခဲ့လေသည်။ သားသမီးများက တစ်ခါတစ်ရံမိဘထံ လာကန်တော့ကြသည်။ ထိုသို့ ကန်တော့သည့်အခါတွင်လည်း ညအိပ်ခြင်းမရှိ၊ ခဏတစ်ဖြုတ်သာလာ၍ ပြန်သွားကြသည်။ မိဘမေတ္တာကို ဖော်ကျူးရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုတိုဖြစ်သည်။

စာရေးဆရာမ မစန္ဒာ၏ ဝတ္ထုတိုဖြစ်သည့် “အမေချက်တဲ့ပုဇွန်ကျားခုနစ်ကောင်” ဝတ္ထုတိုမှာ Lakoff၏ သီအိုရီ(၉)မျိုးအနက် (၁) အခြေနေအစိတ်အပိုင်း တစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျ (၂) ချိတ်ဆက်မေးခွန်း (၃)အဓိပ္ပာယ်ရှိသော နာမဝိသေသနအသုံး (၄)ပိုလွန်သောယဉ်ကျေးမှုပုံစံ (၅) ကာကွယ်ပြောဆိုခြင်း စသည့်(၅)မျိုးကိုတွေ့ရသည်။ ထိုအမျိုးအစား(၅)မျိုးမှ အသုံးပြုသော စကား ခွန်းအရေအတွက်မှာ အခြေနေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျ အမျိုးအစား(၆)ခွန်း၊ ချိတ်ဆက် မေးခွန်းမှာ(၄)ခွန်း၊ နာမဝိသေသနအသုံး (၁) ခွန်း၊ ပိုလွန်သောယဉ်ကျေးမှုပုံစံမှာ(၃)ခွန်း၊ ကာကွယ် ပြောဆိုသောပုံစံမှာ(၁)ခွန်းစသည့်ဖြင့် (၁၅)ခွန်းကို တွေ့ရှိရသည်။ အများဆုံးအသုံးပြု သွားသော စကားခွန်းအမျိုးအစားမှာ အခြေနေအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျ အမျိုးအစား ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်လှမေ ဈေးဝယ်ထွက်လာရာ ပုဇွန်ကျားဆိုင်ရှေ့ရောက်သောအခါ ခင်ပွန်းသည်အတွက် ချက်ကျွေးချင်စိတ်ပေါ်လာသည့်အတွက် ပုဇွန်ကျားဈေးမေးရာ ဈေးများနေသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဇွန်ကျား ကို ဝယ်ရ၊ မဝယ်ရ ဘယ်လောက်သားဝယ်ရမလဲ၊ ဘေးဆိုင်က ဈေးလျော့သည့် ပုဇွန်ကိုဝယ်ရမလား စသည်ဖြင့်ခွဲဟုတ်နေကာ ပုဇွန်ကျားသည် မေးသမျှကို တိတိကျကျမဖြေနိုင်ဘဲ ဝေဝေဝါးဝါးဖြစ်နေသော လက္ခဏာပုံစံဖြစ်သည်။

သားသုံးယောက်က အိမ်ထောင်ကျသွားသောအခါ ဒေါ်လှမေတို့လင်မယားမှာ သူ၏ခင်ပွန်းသည် လစာလေးနှင့်နေရသည်။ သားသုံးယောက်လည်း မိဘကိုလစဉ်ထောက်ပံ့ခြင်းမရှိပေ။ တစ်နေ့ ဒေါ်လှမေ ရုံးပိတ်ရက်ဈေးသွားပြီး ဈေးဝယ်ပြန်လာသည့်လမ်းမှာ အသိဖြစ်သူနှင့်တွေ့ပြီး အသိဖြစ်သူက ဒီနေ့ ရုံးပိတ်ရက်ဖြစ်လို့ ဒေါ်လှမေရဲ့သားများချွေးမများ အိမ်လာလည်ကြမည် မဟုတ်လားမေးမှ ဒေါ်လှမေ သည် ရုံးပိတ်ရက်မှန်းသိသည်။ ထိုအခါဒေါ်လှမေသည် သားနှင့်ချွေးမတို့အတွက် ပုဇွန်ကျားကို မဝယ်မိ သည်ကို နောင်တရနေသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်၍ ထမင်းဟင်းချက်ပြီး ထမင်းပွဲပြင်ဆင်ချိန်တွင် သားသုံးယောက်နှင့် ချွေးမသုံးယောက်သည် ရောက်ရှိလာပြီး ဒေါ်လှမေချက်ပြုတ်ထားသော ထမင်း ဟင်းများကို စားသောက်ကာ အိမ်ပြန်သွားကြသည်။ နောက်ဆုံးသူနှင့် သူ့ခင်ပွန်းမှာ ချဉ်ရည်ဟင်း၊ သခွားသီးတို့စရာနှင့် ထမင်းစားခဲ့ရကြောင်း ရေးသားထားသော ဝတ္ထုတိုဖြစ်သည်။ သူတို့လင်မယား နှစ်ယောက်အတွက် ရည်ရွယ်ချက်ပြုတ်ထားသော ပုဇွန်ကျားဟင်းကို သားနှင့်ချွေးမတို့ စားသောက် သွားသည်ကို ငြူစုခြင်းမရှိ၊ ပီတိဖြစ်နေကြသော မိဘမေတ္တာကို ဖော်ကျူးရေးဖွဲ့ထားသည့် ဝတ္ထုဖြစ် သည်။

(၁၉၅၂ - ၁၉၅၆) ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရေးသားခဲ့သော စာရေးဆရာမ ခင်နှင်းယုဝတ္ထုတို့နှင့် (၁၉၈၀-၁၉၉၀) ပတ်ဝန်းကျင်ကရေးသားခဲ့သော စာရေးဆရာမ မစန္ဒာဝတ္ထုတို့နှစ်ပုဒ်ကို အမျိုးသမီးများ၏ ဘာသာစကားလက္ခဏာသီအိုရီ အသုံးပြုဖော်ထုတ် လေ့လာကြည့်ထားပါသည်။ ထိုဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်လုံးမှာ ပါရှိသောအခြေအနေ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျ အမျိုးအစားကို အများဆုံးတွေ့ရသည်။ ဤစာတမ်းကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် အမျိုးသမီးတို့သည်ယေဘုယျ သဘောအရအခြေအနေတစ်ခုကို ချက်ချင်းဆုံးဖြတ်ရန် တုံ့ဆိုင်းခြင်း၊ တွေ့ဝေခြင်း၊ ဝေဝါးခြင်းစသည့် လက္ခဏာရပ်များရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း ယုံကြည်မှုအားနည်းသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ထိုဝတ္ထုတို့ နှစ်ပုဒ်မှနေပြီး ခေတ်(၂)ခေတ်ရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အမျိုးသမီးတို့၏ နေရာကွဲပြားမှုကို လေ့လာကြည့်သောအခါ ထူးထူးခြားခြားကွဲပြားမှု မရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ မြန်မာအမျိုးသမီးတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံအရ လင်ကိုဘုရား သားကိုသခင် ဆိုသည့်စကားအတိုင်း မိမိတို့၏ခင်ပွန်းယောက်ျားတို့ကို အလေးထားကာ မိမိတို့၏ခင်ပွန်းယောက်ျား ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြသော စရိုက်လက္ခဏာ ရှိကြောင်း ဝတ္ထုတို့နှစ်ပုဒ်စလုံးတွင် တွေ့ရှိရသည်။

နိဂုံး

(၁၉၅၂ -၁၉၅၆) ပတ်ဝန်းကျင်ကရေးခဲ့သော ဝတ္ထုတို့မှ ဇာတ်ဆောင်လက္ခဏာ သရုပ်ဖော်ပုံနှင့် (၁၉၈၀ -၁၉၉၀) ပတ်ဝန်းကျင်က ရေးခဲ့သောဝတ္ထုတို့မှ ဇာတ်ဆောင်သရုပ်ဖော်ပုံတို့ကို အမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားလက္ခဏာနှင့် ဖော်ထုတ်ကြည့်ရာတွင် အခြေအနေတစ်ခုထဲက အသံအတက်အကျ အမျိုးအစားတစ်ခုထဲကိုသာ အများဆုံးတွေ့ရှိရသည်။ ထိုဝတ္ထုတို့နှစ်ပုဒ်စလုံးမှာ မိဘမေတ္တာကို အခြေခံပြီး ဇာတ်အိမ်ကိုဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသီအိုရီကို အသုံးပြုပြီး တစ်ခြားစာရေးဆရာတို့၏ဝတ္ထုထဲမှ အမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်တို့၏ စရိုက်လက္ခဏာတွေကိုလည်း ဖော်ထုတ်နိုင်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ခင်နှင်းယု။(၂၀၀၄)။ *ကျွန်မကမချောပါဖူးနှင့်အခြားမဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ*။ ရန်ကုန်။ နှင်းဦးလွင်စာပေ။
- ခင်မင်၊မောင်၊ဇေယျ။ (၂၀၀၇)။ *မိန်းမ၊ယောက်ျားထိုစကား*။ ရန်ကုန်။ သီဟရတနာပုံနှိပ်တိုက်။
- ခင်အိအိတင်။ (၂၀၁၀)။ *“လိင်ကွဲပြားမှုနှင့် မြန်မာဘာသာစကား”*။ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသောကျမ်း။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာန။
- စန္ဒာမ။(၂၀၁၃)။ *ဝတ္ထုတို(၇)*။ ရန်ကုန်။ ပါရမီစာပေတိုက်။
- သိန်းနိုင်။(၂၀၀၇)။ *“အမျိုးသားအမျိုးသမီးတို့၏ ဘာသာစကားအပြုအမူ”*။ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသောကျမ်း။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊မြန်မာစာဌာန။
- အောင်မြင့်ဦး၊ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၃)။ *လူမှုဘာသာဗေဒမိတ်ဆက်*။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာန။
- အောင်မြင့်ဦး၊ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၃)။ *လူမှုဘာသာဗေဒသဘောတရား*။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ မြန်မာစာဌာန။
- အင်္ဂလိပ်ကျမ်းကိုး

Lakoff. R. (1973). *Language and Woman's Place*.Vol.2

Lakoff. R .T (2004). *Language and Woman's Place*. (M.Bucholtz, Ed.) New York: Oxford University Press.